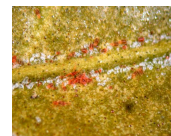

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΕΠΙΒΛΑΒΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΡΑΝΤΙΝΑΣ ΣΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ

Το άκαρι *Eutetranychus orientalis* (Klein)

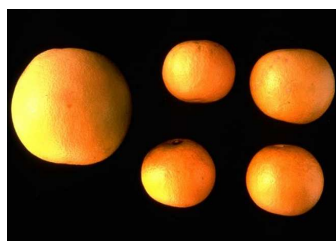
Το φυτοφάγο άκαρι έχει πολλούς ξενιστές κυρίως του γένους *Citrus*, *C. sinensis* (πορτοκαλιά), *C. limon* (λεμονιά) και *C. reticulata* (μανταρινιά), προσβάλλει τα παραγωγικά δένδρα και τα δενδρύλλια στα φυτώρια πολλαπλασιαστικού υλικού στο υπαίθρο ή υπό κάλυψη. Άλλοι ξενιστές, που αφορούν τις καλλιέργειες της Ελλάδας, είναι τα φυτά: *Gossypium hirsutum* (βαμβάκι), *Vitis vinifera* (αμπέλι), *Prunus persica* (ροδακινιά), *Prunus armeniaca* (βερικοκιά), *Amygdalus communis* (αμυγδαλιά), *Solanum melongena* (μελιτζάνα), *Phaseolus vulgaris* (φασόλι), *Cucurbita pepo* (κολοκύθι), *Cucumis melo* (πεπόνι). Το ακμαίο άτομο είναι ορατό με φακό X10, το χρώμα του ποικίλει και είναι συνήθως καστανοκοκκινοπρασινωπό. Προσβάλλει κυρίως τα φύλλα όπου ωτοκεί, ζει και αναπτύσσεται στην άνω επιφάνεια κατά μήκος της κεντρικής νεύρωσης. Προκαλεί πολυάριθμες σταχτόχρες κηλίδες που καλύπτουν σχεδόν ολόκληρη την φυλλική επιφάνεια. Το προσβεβλημένο δένδρο έχει χλωρωτική όψη και οι προσβεβλημένοι καρποί έχουν υπόφαια όψη. Σε μεγάλες προσβολές τα δένδρα έχουν εξασθενημένη ανάπτυξη, μειωμένη παραγωγή και παρατηρείται φυλλόπτωση. Το φθινόπωρο και σε παράκτιες περιοχές παρατηρούνται μεγάλοι πληθυσμοί και ζημιές, ενώ οι ξηροθερμικές συνθήκες δεν ευνοούν την ανάπτυξή του. Διαδίδεται με τον άνεμο και με κάθε είδους μετακίνηση προσβεβλημένου φυτικού υλικού. Παρατηρείται διασπορά των ωών και των κινητών μορφών με τα προσβεβλημένα φύλλα που διασπείρονται με τον άνεμο. **Το άκαρι έχει διαπιστωθεί στην Ελλάδα.**

Ο ίος της τριστείας των Εσπεριδοειδών

Ο ίος της τριστείας (*Citrus tristeza virus*) προκαλεί την πιο καταστροφική ασθένεια των εσπεριδοειδών. Προσβάλλει είδη της οικογένειας Rutaceae και κυρίως του γένους *Citrus*, *Aeglopsis*, *Afraegle*, *Fortunella*, *Pumpurus* και των υβριδίων τους. Η εκδήλωση και η σοβαρότητα των συμπτωμάτων της προσβολής εξαρτώνται από το είδος του δένδρου, από τον συνδυασμό εμβολίου-υποκειμένου, από την φυλή του ιού, από την ηλικία και την κατάσταση του δένδρου και τις περιβαλλοντικές συνθήκες. Υπάρχουν τέσσερις βασικοί τύποι ή συμπλοκα ασθενειών. Η κυρίως τριστεία προκαλεί αποπληξία σε νεαρά δένδρα εμβολιασμένα σε νεραντζιά. Σε δένδρα μεγαλύτερης ηλικίας προκαλεί βαθμιαία ξήρανση, περιορισμένη και καχεκτική βλάστηση, χλωρωτικό φύλλωμα, φυλλόπτωση, νανισμό, μικροκαρπία, πολυμικροκαρπία, νέκρωση της βίβλου στο υποκείμενο κάτω από το σημείο εμβολιασμού, βοθρίωση του ξύλου και τελικά αποξήρανση του δένδρου. Η δεύτερη ασθένεια του συμπλόκου είναι η βοθρίωση του ξύλου του βοτρυόκαρπου (stem pitting of grapefruit). Οι άλλες δύο ασθένειες του συμπλόκου αφορούν τον ίκτερο (έντονο γενικό κιτρίνισμα) των σποροφυταρίων της λεμονιάς, νεραντζιάς και βοτρυόκαρπου και η βασιπέταλος νέκρωση της λιμμετίας (lime dieback). Ο ίος μεταδίδεται με τον εμβολιασμό, το μολυσμένο αγενές πολλαπλασιαστικό υλικό και στην φύση με τις αφίδες με ημι-έμμονο τρόπο. Ο πιο δραστήσιμος φορέας είναι το είδος αφίδας *Toxoptera citricidus*, που δεν έχει εντοπιστεί στην Ελλάδα. Λιγότερο αποτελεσματικοί φορείς είναι τα είδη αφίδας *Aphis gossypii*, *Aphis spiraeicola* και *Toxoptera aurantii* που υπάρχουν στη Μεσόγειο.

Ο ίος έχει διαπιστωθεί στην Ελλάδα σε παραγωγικές καλλιέργειες και σε φυτώρια

Λόγω της σοβαρότητας των ασθενειών, οι φυτοπαθογόνοι οργανισμοί έχουν χαρακτηριστεί ως καραντίνας και σύμφωνα με την υπουργική απόφαση (αριθμ. 665/26-09-2006/ τ. Β', αρ. φύλλου 1416):

- απαγορεύεται η διακίνηση πολλαπλασιαστικού υλικού εσπεριδοειδών εφ' όσον δεν συνοδεύεται με Φυτοϋγειονομικό Διαβατήριο, το οποίο διατηρείται από τον τελικό χρήστη για τουλάχιστον (1) έτος.
- Για πολλαπλασιαστικό υλικό εσπεριδοειδών προέλευσης άλλων Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας κάθε διακινητής (έμπορος ή φυτωριούχος ή αγοραστής καλλιεργητής) υποχρεούται, τουλάχιστον τρεις εργάσιμες ημέρες πριν την άφιξη του υλικού στη Χώρα για οιονδήποτε σκοπό, να ενημερώνει εγγράφως το τοπικό Κέντρο Ελέγχου και Πιστοποίησης Πολλαπλασιαστικού Υλικού και Ελέγχου Λιπασμάτων (Κ.Ε.Π.Π.Υ.Ε.Λ) και την Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής (Δ.Α.Ο.Κ) του τόπου προορισμού.
- Επίσης, οι παραγωγοί που ασχολούνται με την καλλιέργεια των εσπεριδοειδών, οι φυτωριούχοι, οι έμποροι και διακινητές εσπεριδοειδών πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο που τηρείται στις κατά τόπους Δ.Α.Ο.Κ

Χρήσιμες διευθύνσεις στο διαδίκτυο για ενημέρωση:

www.eppo.org

www.bpi.gr

www.minagric.gr

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2012

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: ΑΝ. ΠΑΛΕΛΗ, ΤΗΛ.: 2610271959